

בשבילי הפרשה

ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת פנחס, תשפ"ד

Baltimore, MD - 8:05	Minneapolis, MN - 8:27
Brooklyn, NY - 7:58	Miami, FL - 7:51
Chicago, IL - 7:54	Monsey, NY - 8:00
Houston, Texas - 7:59	Montreal, Quebec - 8:10
Johannesburg, S. Africa - 5:20	Passaic, NJ - 7:59
Lakewood/Deal, NJ - 7:58	Toronto, Ontario - 8:28
London, UK - 8:42	Yerushalayim - 7:04
Los Angeles, CA - 7:40	Zurich, Switzerland - 8:48

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

סמיכה של זקנים

כתיב וסמכת את ידך עליו. וכתב הרמב"ם פ"ד מהל' סנה' ה"א וז"ל ומשה רבינו סמך יהושע ביד וכו' וכן השבועים זקנים משה רבינו סמכם וכו' ואתן הזקנים סמכו לאחרים ואחרים לאחרים ונמצאו הסמוכים איש מפי איש עד בית דינו של יהושע ועד בית דינו של משה רבינו עכ"ל.

וע' גר"ז פ' יתרו שכתב וז"ל צ"ע למה נקט הרמב"ם דוקא השבועים זקנים והלא כבר מתחלה מנה שרי אלפים ושירי מאות שהם היו סנהדראות לשבטים כמבואר בסנה' דף ט"ז והיו דנין גם דיני נפשות דכתיב בקרא כל הדבר הגדל יביאו אליך וגו' ודרשינן בסנה' דף ט"ז דר"ל דבריו של גדול דהיינו דיני נפשות של כ"ג, וא"כ הרי בע"כ היו סמוכין מפי משה, ובין כולם היו שבעת ריבוא ושמונת אלפים ושש מאות כמבואר בסנה' דף י"ח ע"ש, וא"כ הרי היו יכולין כולם לסמוך גם לאחרים כדן סמוך מפי סמוך, ולמה נקט הרמב"ם דוקא יהושע ושבועים זקנים וצ"ע. ואולי י"ל דכיון דבאותה שעה לא נאמרה עוד הפרשה דאספה לי וגו' רק משה בעצמו במקום שבעים ואחד הוה קאי, ע"כ ממילא דלא היתה סמיכתן רק על ענינים שדינן בכ"ג ולא על ענינים שדינן בסנהדרין של ע"א, והרמב"ם מיירי מסמיכה הנהגת לדורות המועלת גם לישיב בסנהדרין של ע"א, והוה דקחשיב רק סמיכת זקנים ויהושע וצ"ע בזה עכ"ל.

ומבואר בפשיטות בדברי הגר"ז דסמיכת שבעים זקנים סמך משה היה להם דין ב"ד של ע"א, ומקורו במשנה ריש סנה' "מנין לגדולה שהיא של ע"א שנאמר אספה לי שבעים איש מזקני ישראל ומשה על גביהן". והגר"ז חידש דדיינים שעשה משה עד אותו שעה לא נסמכו לדון כדן ב"ד של ע"א. ולכא' כן משמע בגמ' דף ט"ז שהביא הגר"ז בהא דכתיב בקרא כל הדבר הגדל יביאו אליך וגו' ודרשינן דר"ל דבריו של גדול דהיינו דיני נפשות של כ"ג, ומבואר שהם לא היו דנים כב"ד של ע"א. (והגר"ז הביא משם דשאר דיני נפשות הם היו דנים).

וע"ע גר"ז פ' בהעלתך ע"פ לשום את משא כל העם הזה עלי וכתב שם וז"ל נראה הביאור בזה משום דבאמת הרי כבר היו סנהדראות לשבטים אלא דבענינים הנוגעים לכל ישראל צריכים דוקא ב"ד של ע"א, ומשה רבינו במקום ע"א קאי, והוה שאמר את משא כל העם הזה עלי, דבענינים הנוגעים לכל ישראל הרי זה מוטל רק עליו בלבד, והתשובה ע"ז היתה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל, דנתמנו אז ב"ד של ע"א (כמבואר כן בריש סנהדרין), ולהם שייך כל הענינים האלו, וכדמסיים ונשאו אתך במשא העם ולא תשא אתה לבדך, שלא יהיה הוא בעצמו במקום ע"א עכ"ל. והוא כדבריו בפ' יתרו דדיינים שעשה משה עד אותו שעה לא נסמכו לדון כדן ב"ד של ע"א.

והנה הגאון ר' שמואל זצ"ל בס"ז אבן ציון עמ' תרי"ט הביא בגמ' י"ג ע"א א"ל אביי לרב יוסף מיסמך סבי בשלשה מנלן, אילימא מדכתיב ויסמוך את ידו עליו אי הכי תסגי בחד וכו' משה במקום ע"א קאי אי הכי לביעי ע"א, קשיא. ופירש"י וז"ל דמשה במקום ע"א קאי לפי שהיה ראש להם ושקול ככולם עכ"ל. ולכא' קשה משם לביאור הגר"ז. ובפשוטו היה נראה דאין זה אלא דס"ד הכי בגמ' וה"ק וכו' דאף אחר פרשת אספה לי משה במקום ע"א קאי.

אך ר' שמואל זצ"ל פ' שם דבאמת יש לדייק דשם בדף י"ג פירש"י דמשה במקום ע"א קאי לפי שהיה ראש להם ושקול ככולם ולקמן ט"ז ע"ב גבי אין מעמידן סנהדראות אלא בע"א אמרו מנא לן כדאשכחן במשה דאוקי סנהדראות ומשה במקום ע"א קאי, ופירש"י דאוקי משה סנהדראות בעצת יתרו ומשה היה שופט ודיין ע"פ הדיבור ושקול כסנהדרי גדולה שבירושלים עכ"ל. ולכן פ' ר' שמואל דבאמת אחר ההיא מעשה לא היה לו דין של ע"א אלא דמ"מ ס"ד דבעי ראש הסנהדרין של ע"א וכעין מה שמצינו לעיל דף ה' דבעי סמיכה ע"י נשיא, וכל מה דמהני סמיכת ב"ד הוא משום שזה ברשות הנשיא וכאילו נקט רשותא מהנשיא, והיינו משום דבזה באמת ליכא כלל דין ב"ד של ע"א רק דבעי סמיכת ראש הסנהדרין.

זאת חקת התורה

פירש רש"י: "לומר לך יוסף חיבב את הארץ שנאמר (שמות יג, יט) והעליתם את עצמותי וגו', ובנותי חיבבו את הארץ שנאמר (פסוקה) תנה לנו אחוזה".

וכן מבואר עוד לעיל מיניה על הפסוק "ובאלה לא היה איש וגו'" (כו, סד), ופירש רש"י: "אבל על הנשים לא נגזרה גזירת המרגלים. לפי שהן היו מחבבות את הארץ. האנשים אומרים (במדבר יד, ד) נתנה ראש ונשובה מצרימה, והנשים אומרות תנה לנו אחוזה, לכך נסמכה פרשת בנות צלפחד לכאן".

הקשה מורנו הגאון הרב אליהו ברוך פינקל זצלה"ה: צריך להבין, מה הראיה שבנות צלפחד חיבבו את הארץ, שמה חיבבו את הממון ומשום כך ביקשו נחלה?

אוהב את הבריות ומקרבן לתורה

סיפר הגאון הרב מענדל אטיק זצ"ל, מראשוני תלמידי הישיבה בירושלים, מעשה נפלא המבטא את מידת האהבה וההקרבה העצומה של מו"ר ראש הישיבה הגאון הרב אליעזר יהודה פינקל זצלה"ה למען בני הישיבה ועלייתם הרוחנית:

היינו קבוצת תלמידים ירושלמיים שהגענו ללמוד בישיבת מיר, שהוקמה באותם ימים בביהמ"ד בשכונת 'אחוה' בירושלים, והנה אחד מהצעירים מלומדי הישיבה התנהגותו הייתה שלא כפי הראוי לבן ישיבה, וכבר החל לסור מן הדרך, השמועות אמרו שהלה נסחף אל אחת מהמחתרות שפעלו בשנים ההן והפילו חללים רבים מקרב צעירי הציבור החרדי בארץ.

ניגשנו קבוצת לומדים מופלגים אל ראש הישיבה ודרישתנו בפינו שאם לא מסלקים את הבחור המקולקל מהישיבה, אזי אנחנו כולנו עוזבים לאלתר את הישיבה, וצריך להבין שמדובר היה אז בתחילת התהוות הישיבה בירושלים. למרות האיום המפורש ענה להם ראש הישיבה בנחת: "אתם יכולים לעזוב!" ולמול עיניהם הנדהמות הסביר: "אתם, הרי אף אם תעזבו את הישיבה הלא ודאי תמצאו ישיבה אחרת שתשמח לקבל קבוצה כה מובחרת, אבל אותו בחור, באם אזרוק אותו מהישיבה מי יקבל אותו? והוא אף עלול להידרדר לגמרי".

וסיים הגאון הרב מענדל אטיק: כמובן שאחרי שראינו את התקיפות של ראש הישיבה נשארנו כולנו בישיבה, וגם אותו בחור נשאר בישיבה, ולאחר מכן היטיב את דרכיו ולימים נעשה לאילנה ברברא.

בקנאו את קנאתי

”זאת קומתך דמתה לתמר”

מובא במדרש רבה על הפסוק בשיר השירים (ז, ח) ”זאת קומתך דמתה לתמר”, שנבוכדנצר העמיד צלם וגזר שמכל אומה ואומה יבואו שלשה וישתחוו לצלם. וגם מישראל שלח לקרוא לשלשה – חנניה מישאל ועזריה, וברור היה לכל, שמי שלא ישתחוה בזמן שינתן הסימן, יזרק לכבשן האש שהיה מוכן קודם לכן, וישרף מיד. והלכו לדניאל ושאלוהו אם להשתחוות לצלם. [ומבואר בתוס' (ע"ז ג.) שהצלם לא היה ע"ז גמורה, אלא רק אנדרטא שהיה נראה כאילו המשתחוה לה עובד ע"ז];

אמר להם דניאל, הנה הנביא לפניכם לכו אצלו, הלכו להם מיד אצל יחזקאל, אמר להם כבר מקובל אני מישעיה רבי (ישעיה כו) חבי כמעט רגע עד יעבור זעם. אמרו לו אם כן יאמרו שכל האומות ובכללם ישראל השתחוו לצלם. רוצים אנו להיות שם ולא להשתחוות כדי שיאמרו שכל האומות השתחוו מלבד ישראל שלא השתחוו. אמר להם המתינו לי עד שאמלך בגבורה. אמר לפני הקב"ה רבש"ע חנניה מישאל ועזריה מבקשים ליתן נפשם על קדושת שמך, מתקיים אתה עליהם או לא. אמר לו איני מתקיים עליהם. ...באותה שעה בכה יחזקאל וקונן והילל בעצמו ואמר ווי לשונאי ישראל אבדה שארית יהודה, שלא נשתייר מיהודה אלא אלו בלבד, והיה בוכה והולך. כיון שהגיע אמרו לו מה אמר לך הקב"ה, אמר להם אינו מתקיים עליכם. אמרו לו בין מתקיים בין שאין מתקיים אנו נותנין נפשותינו על קדושת שמו. ותיכף מיד כשיצאו מלפני יחזקאל, נגלה הקב"ה ואמר לו, יחזקאל מה אתה סבור שאיני מתקיים עליהם, מתקיים אני עליהם בודאי, אלא הנח להם ולא תאמר להם כלום, כדי שיהיו מהלכים בתומתם.

וביאור הענין, שאם הקב"ה היה עונה כבר בתחלה שהוא יצילם, היו הולכים על מנת שינצלו, ואז לא היו נצולים, כיון שהקב"ה אינו עושה נס לשנות הטבע, ואש זה אש, ורק לאחר שיחזקאל אמר להם שהקב"ה לא יצילם, והם הלכו בין יתקיים עליהם ובין לא יתקיים עליהם, אז התחדש שודאי יצילם, ולכן לא נתגלה להם, כדי שילכו במסירות נפש ובזכות זו ינצלו.

וזהו שנא' ”זאת קומתך דמתה לתמר” – שכל אומות העולם באו שלשה שלשה להשתחוות על פניהם, והם עמדו כמו תמר, שהוא עץ גבוה – ”כתמר יפרח”, ולא נכנעו, כדי לקדש שמו יתברך ברבים.

המוסר עצמו לכבוד שמים זוכה להרבות כבוד שמים

והנה מובא בגמ' (פסחים קיח.) התפלה שבקשו קודם שירדו לכבשן האש, והם פסוקי הלל הגדול;

”לא לנו ד' לא לנו” אמר חנניה, ”כי לשמך תן כבוד” אמר מישאל, ”על חסדך ועל אמתך” אמר עזריה. וזהו שאמרו

שלשתם – ”לא לנו ד' לא לנו” – אין אנו מבקשים בזכותנו, ”כי לשמך תן כבוד” – אנו מבקשים כבוד שמים, ואמנם אם נשרף יהיה קידוש ד', אבל בקשתינו היא כבוד שמים, שיראו את גדלך ואת כבודך, שאין טבע כלל לא אש ולא גבורים אלא הכל בדבר ד', וזו כל בקשתנו ”לשמך תן כבוד”, ועזריה המשיך ואמר ”על חסדך ועל אמתך”, כי בחסד ד' שתעשה אתנו, תתגלה האמת שהקב"ה אין עוד מלבדו, וזה יהיה כבודך, ועל כך אנחנו מבקשים, כיון שזה למעלה למעלה מקידוש ד', וכל רצוננו כבוד שמים.

והוסיפו עוד ואמרו; ”למה יאמרו הגויים איה אלקיהם” – כי אם הקב"ה שותק ואינו מציל את הצדיקים, חסר בכבוד שמים, ואף שיש בזה קידוש השם, כשיהודי מוסר נפשו בשביל הקב"ה, אבל חסר בכבוד שמים; ”למה יאמרו הגויים”, הרי בידו הכל, כל אשר חפץ עשה, ומדוע לא עמד לישראל בעת צרה, כל זה אמרו בירידתם לכבשן.

ומשעלו מכבשן האש, אמרו ביניהם את הפסוקים (תהילים קיז) ”הללו את ד' כל גויים שבחוהו כל האומים כי גבר עלינו חסדו”, – כל הגויים ראו את כוחו של הקב"ה, את גבורתו ואת חסדו. וחתמו ”ואמת ה' לעולם”, וכבוד ד' שהיה אז בעולם, לא היה כמותו.

וזהו הטעם שהם זכו לזה, מפני שהלכו ליתן נפשם על קידוש השם.

וכן מצינו עוד שם שדרש ר' שמעון השלוני;

בשעה שהפיל נבוכדנצר הרשע את חנניה מישאל ועזריה לתוך כבשן האש, עמד יורקמו שר הברד לפני הקב"ה, אמר לפני רבונו של עולם ארד ואצנן את הכבשן ואציל את הצדיקים הללו מכבשן האש. אמר לו גבריאל אין גבורתו של הקב"ה בכך, שאתה שר ברד והכל יודעים שהמים מכבים את האש, אלא שאני שר של אש ואקרר מבפנים, ואקדיח מבחוץ, אמר לו הקב"ה רד. לך מגיע להציל אותם, שכך הקב"ה הבטיחו כשרצה להציל את אברהם מהכבשן. באותה שעה פתח גבריאל ואמר ”ואמת ד' לעולם”. הקב"ה אמת והבטחתו אמת.

וזו ההבטחה של הקב"ה לגבריאל שיזכה להביא כבוד שמים לעולם, שהכל יראו את גבורתו וכחו וממשלתו של הקב"ה, על האש ועל המים ועל כל הנבראים, כיון שהוא רצה להרבות כבוד שמים, ולכן הוא שזכה להביא כבוד שמים על ידי בני בניו של אברהם, חנניה מישאל ועזריה.

שכרו של המוסר עצמו לכבוד שמים

וכן מצינו בשכרו של פנחס ”בקנאו את קנאתי” (במדבר כה) – ”לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום, והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם, תחת אשר קנא לאלוקיו

ולחזק את החלש, - כמה כבוד שמים הוא מביא וגורם, איזה שכר מוכן לו, שהכל ברא לכבודו, והוא עוסק בכבוד ה'.

ולא רק שהקב"ה נותן לו את כל הכבוד, - "כל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות" (אבות פ"ד מ"ו), כל העולם מכבד אותנו, וזוכה שהכבוד שלו יהיה נצחי, העולם הבא כולו כבוד, לכל צדיק וצדיק יש חופה (ב"ב עה.), והחופה הוא כבוד גדול שעין לא ראתה אלוקים זולתיך, אי אפשר לתאר ואי אפשר לשער, למעלה למעלה מהשגתינו, כל הכבוד והיקר והעונג, שיש לצדיקים בעולם הבא.

העוסק בכבוד שמים יזכה לגאולה

היום שאנחנו בגלות, נתונים ללעג ולקלס למכה ולחרפה, והשכינה בגלות, וכבוד שמים מחולל בגויים, מה אנחנו מבקשים על הגאולה, בעיקר על כבוד שמים, על כבוד השכינה הקדושה, על כבוד עם ישראל. ומי שבאמת דואג לכבוד הקב"ה, לכבוד התורה, הרי הוא יזכה לראות את הגאולה, את פנחס זה אליהו, שיביא את כבוד ד' יתברך הגדול והנורא, לעיני כל ישראל, וודאי שמי שעוסק בכבוד שמים יזכה לראות בכל זה.

כולנו נתחזק ונחזק אחרים, נרים ונעודד אחרים לכבוד שמים, שאין כבוד אלא תורה, והתפילה והחסד כל העמודים האלה הם כבוד שמים. ונזכה כולנו לראות בגאולה השלימה, בשוב ד' ציון, "ונגלה כבוד ד' וראו כל בשר יחדיו כי פי ד' דיבר", ומבאר הנפש החיים, שיתגלה כי לא רק "הוא צוה ונבראו", אלא בדבריו הוא גם מקיים את כולם, ובדברו שולט בכל הנבראים, כמו שראינו במצרים, "כי אין כמוני בכל הארץ", "למען תדע", ויראו כל זה בגאולה העתידה, יותר ממה שראינו במצרים, עד שכבר לא יספרו ניסי מצרים אלא מהניסים החדשים של הגאולה העתידה, ומי יבשר זאת - אליהו שהביא כבוד שמים, הוא זה שיבשר על כבוד ד', ונגלה כבוד ד', וראו כל בשר יחדיו כי פי ד' דיבר.

ויכפר על בני ישראל", ומבואר בתרגום יונתן, שזהו שכרו שיחיה לעולם, והוא יהיה מבשר הגאולה.

ומבאר הספורנו את הפסוק - "השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם" - שעשה נקמתי לעיני כולם, כדי שבראותם זה ולא ימחו, יכופר על אשר לא מיחו בפושעים, ובזה השיב את חמתי מעליהם.

החטא של עם ישראל היה בכך שלא מיחו בחוטאים, ולכן נגזרה עליהם כליה. מפני שהחוטא מבזה כבוד ד', וכשרואים חילול כבוד שמים ולא מוחים, סימן הוא שלא איכפת, ולכן דינם חמור מאוד, בשווה לחוטאים עצמם. וכנגד זה כשראו את נקמת קנאת ד' ושותקים ומרוצים בכך שהמבזה כבוד שמים בחוצפה כזאת בא על עונשו, מראים הם שאיכפת להם כבוד שמים, ורוצים בנקמה, ובכך מתכפר להם.

ופנחס שמסר את נפשו, [ששבט שמעון רצה לפגוע בו, וירד מלאך המות ונגף בהם], ועל ידו נעשה כבוד שמים עצום בכל ישראל, זכה להיות מבשר הגאולה, להחזיר כבוד שמים לעולם כולו.

"שהכל ברא לכבודו"

כבוד שמים זהו למעלה מקידוש ד' - "שהכל ברא לכבודו", זהו התכלית של כל הבריאה כולה. ואמנם קידוש ד' הוא המצוה הגדולה ביותר, שאדם חייב למסור את נפשו במקום שיש בו דין זה של "בכל נפשך", על ג' עבירות ועל כל מצוה בפני עשרה מישראל, ואפי' על מנהג אערקתא דמסאנא בשעת השמד. אך כבוד שמים עולה על הכל, מי שקינא קנאת ד' והולך במסירות נפש, זוכה לכבוד את ד' בחייו, כי הוא מגיע לתכלית הבריאה כבוד שמים.

כבוד שמים זהו כל תכלית הבריאה כולה, ופנחס בן אלעזר שהביא כבוד שמים בקנאו את קנאתי "בתוכם", שכל ישראל הסכימו עם המעשה שלו, ולפיכך זכה שיחיה לעולם, והוא שיבשר על הגאולה, את כבוד שמים הגדול והנורא, בניסי הגאולה העתידה שיהיו גדולים יותר מניסי מצרים.

"אין כבוד אלא תורה"

"אין כבוד אלא תורה" (אבות פ"ו מ"ג), מי שלומד תורה ונותן את השנים היפות שלו לתורה, ומקדיש את כל חייו לתורה, זה כבוד שמים הגדול, ולו מגיע הכבוד. העמל בתורה להבין ולהשכיל בדבריו, במצותיו, בחוקותיו, במשפטיו, במוסריו, ובדרכיו. זהו כבוד שמים.

ומי שחפץ באמת בכבוד שמים, רוצה שיתרבה כבוד שמים מכולם, וכשרואה אצל אחרים שכבוד שמים במקצת ירוד חס ושלום, על ידי מיעוט תורה ומיעוט תפילה, מיעוט זריזות לתורה ולתפילה, הנהגה שלא נאותה לבן תורה, שכל זה הרי אינו כבוד שמים, ומי שבכל לבו ונפשו רוצה כבוד שמים, משפיע ומעורר אחרים, להרים ולעודד את הירוד,

This week's Bishvilei Haparsha is sponsored by:

Upscale Graphics LLC

Below is an English adaptation of this weeks' Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15 PM

A Day of Joy, A Day of Loss

Harav Hagaon Moshe Aaron Friedman shlita

This is the week of Shiva Asar b'Tammuz, which is the beginning of the days of Bein Hametzarim, may they be transformed into sasson b'simchah.

Pinchas - who, as we know, is Eliyahu - is l'maalah miderech hateva. Parshas Pinchas is the eighth parshah in Sefer Bamidbar, and at the end of the parshah we read about Shemini Atzeres, which is entirely beyond nature. Pinchas was the one who remembered the halachah of **קנאים פוגעין בו**, which Moshe Rabbeinu forgot. Forgetting Torah is a function of the second Luchos, but Pinchas, who remembered, is connected to the first Luchos, before they were broken. Pinchas, then, has a link to the Shiva Asar b'Tammuz before the misfortune that occurred with the breaking of the Luchos.

Shiva Asar b'Tammuz was actually supposed to be a day of Mattan Torah. When Moshe Rabbeinu was standing at the sneh, Hakadosh Baruch Hu told him, as Rashi explains, that the zechus that Klal Yisrael would have to leave Mitzrayim was that after three months, **תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹקִים עַל הַהָר הַזֶּה**. The simple understanding is that the three months span the period from Yetzias Mitzrayim until Mattan Torah, including part of Nissan, all of Iyar, and part of Sivan. It is possible, though, that the meaning is a full three months, and Hakadosh Baruch Hu at that point was still referring to Shiva Asar b'Tammuz as the day when Mattan Torah was supposed to occur.

Pinchas is linked to that original plan. The Gemara (Berachos 57b), that discusses the significance of various dreams states that if a person sees Pinchas in a dream, he is going to experience a peleh, a wonder. The word **אֶלֶף** contains the same letters as alef, which stands for anochi - Hashem, Who is the Original.

The gematria of the name "Pinchas" (spelled with a yud, as it is written in the Torah) is eight times the gematria of the Shem Havayah, and the gematria of Eliyahu, who is also Pinchas, is twice the gematria of the Shem Havayah. Together, these names equal ten times Hashem's Name, and the sefarim explain the significance of this: Pinchas and Eliyahu together represent the ultimate shleimus of ten times Hashem's Name.

Pinchas, as Eliyahu, came and made havdalah - **וַיִּבְדֵּל**, which is also the gematria of "Eliyahu." When a Yid doesn't want to make havdalah, but wants to fraternize with the non-Jews - which is what happened in the incident with the Bnos Midian - Pinchas comes and makes havdalah.

A Lost Opportunity

There are 22 days of Bein Hametzarim, from Shiva Asar b'Tammuz through Tisha b'Av, corresponding to the 22 letters of the alef-beis. If so, the first day of this period, Shiva Asar b'Tammuz, corresponds to the letter alef, and is the day of peleh.

Actually, regarding this day, Aharon told the Yidden, "**מָחָר - תִּמְחָר** - tomorrow is going to be a chag." Of course, he was stalling, trying to convince them to wait, but on a deeper level he was conveying that Shiva Asar b'Tammuz is meant to be the ultimate day of Mattan Torah.

Mattan Torah, we know, is like a kiddushin between Klal Yisrael and Hakadosh Baruch Hu. Kiddushin involves nesinah and amirah, and perhaps the amirah of the kiddushin of Mattan Torah was the statement of **אֲנֹכִי ה'**, **אֶלְקֵיךָ**, while the nesinah of the Luchos was supposed to occur on Shiva Asar b'Tammuz, representing the culmination of the kiddushin. Unfortunately, it was a lost opportunity, and instead, the Luchos were shattered. But the breaking of the Luchos was not merely a lost opportunity; it constituted the Mattan Torah of the breaking of the Luchos. This is reflected in the final words of the Torah, **וְלָכֵן הָיָה הַחֻזְקָה וְלָכֵן הָיָה הַחֻזְקָה וְלָכֵן הָיָה הַחֻזְקָה**, which refer to the breaking of the Luchos.

The passuk in Tehillim says that the Torah brings us joy: **יְשָׁרִים מְשַׁמְּחֵי לֵב**. How is it possible, then, that Eichah is sad? Eichah is connected to the broken Luchos, but after a person stabilizes himself and rises from the shattering loss, he can reach a state of **יְשָׁרִים מְשַׁמְּחֵי לֵב**.

Begging for the Final Geulah

Regarding Moshe Rabbeinu's experience at the sneh, the Torah says, **וַיִּרְאֵהוּ כִּי סָר לְרַגְלוֹתָיו**. During the ensuing

Below is an English adaptation of this weeks' Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15 PM

dialogue, Moshe Rabbeinu tells Hashem, בִּי אֶדְוֶיךָ שְׁלַח, נָא בְיַד תְּשַׁלַּח. The Bnei Yissaschar explains, citing the Arizal, that the months of Tammuz and Av correspond to the eyes, the right eye and left eye respectively: עֵינֵי עֵינֵי יוֹרְדָה מֵיָם.

The gematria of Pinchas and Eliyahu combined is 260, which is also the gematria of the word ayin (eye) twice. Similarly, the word סָר, the passuk לָרְאוֹת סָר, also has a gematria of 260. When Moshe pleaded with Hashem, שְׁלַח נָא בְיַד תְּשַׁלַּח, he was saying, “Why don’t You already bring the final geulah? Send it via Pinchas and Eliyahu, who represent the full shleimus of ten times Shem Havayah! Why should the geulah from Mitzrayim come about through me, and then there will have to be another galus and another process of redemption?”

Five Misfortunes Instead of Spiritual Fortune

The Gemara teaches that five misfortunes occurred on the Shiva Asar b’Tammuz. One of these was the breaking of the Luchos, which is really a way of saying the cheit ha'eigel, which caused the Luchos to be broken. That’s one end of Bein Hametzarim. At the other end is the cheit hameraglim, on Tisha b’Av.

Another misfortune was the cessation of the korban tamid, which represents the idea that there was no longer consistency and continuity in avodas Hashem. The third misfortune the Gemara lists is that the walls of Yerushalayim were breached; this allowed negative influences to penetrate. We don’t have to elaborate on what that means, as now, too, we face a monumental nisayon in this regard. We can also place the fourth misfortune, the placement of a tzelem b’heichel, in this category. And the fifth misfortunate was that Apostamus burned the Torah.

The cessation of the korban tamid on Shiva Asar b’Tammuz is linked to Parshas Pinchas, where the tamid is discussed, among the other korbanos brought in the Beis Hamikdash. This connection is no coincidence, but we can understand it on a deeper level based on the following Midrash, quoted in the introduction to Ein Yaakov, in which three Tanna’im offer differing opinions as to which single passuk expresses the fundamental principle of the entire Torah. Ben Zoma says it is shema Yisrael; Ben Nanas said it is וְאַהֲבַת לְרַעֲךָ כְמוֹךָ; and R’ Shimon ben Pazi said it is אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בְבִקְרֹךָ וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם. The Midrash concludes by endorsing the view of R’ Shimon ben Pazi.

On a simple level, we can explain that shema Yisrael represents the realm of bein adam laMakom, while וְאַהֲבַת לְרַעֲךָ כְמוֹךָ represents the realm of bein adam lachaveiro. The concept of אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה, however, represents bein adam l’atzmo - the person’s own inner commitment of temidim k’sidram, to follow his own compass without being swayed by outside factors.

Interestingly, at the beginning of Shulchan Aruch, the Rema, citing Moreh Nevuchim, brings the halachah of לִנְגִדֵי תְּמִיד, which he calls a “klal gadol baTorah.” The last halachah the Rema brings, at the other end of Orach Chaim, in Hilchos Purim, is וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד. A person has to fulfill both of these “tamid” obligations, to achieve the correct balance between bein adam laMakom and bein adam lachaveiro

When Chazal say that the korban tamid stopped on Shiva Asar b’Tammuz, they are also conveying that there was a deficiency in this aspect of temidim k’sidram.

The Chasam Sofer calculates the timing of the events in Megillas Rus, and determines that Rus approached Boaz on the night of 16 Tammuz, and the following day Boaz arranged the matter, which means that their wedding night was on Shiva Asar b’Tammuz. This was the start of the dynasty of Beis Dovid, so it turns out that the seeds of Malchus Beis Dovid were planted on this day of Shiva Asar b’Tammuz; Hakadosh Baruch Hu created the refuah before the makkah.

Had Shiva Asar b’Tammuz been the culmination of the process of Mattan Torah, שְׁלַח נָא בְיַד תְּשַׁלַּח would have happened right away. The same is true in the generations that followed: If a person makes an effort to contemplate and draw out the ultimate potential that lies in Shiva Asar b’Tammuz - that of חַג לֵה' מִקְרָךְ, of Zman Mattan Toraseinu - and plug into that, then hopefully Hakadosh Baruch Hu will put an end to our tzaros. This is especially relevant to our current situation, where each day’s misfortunes seem to overshadow the previous ones, and we have no one to rely on but our Father in Heaven. Let us be davuk in Hashem and His Torah, and merit that these days should indeed be transformed into days of joy and celebration.